

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 24Sa/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5019200320
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5019200320.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako správny súd, v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Dubcovou, v právnej veci žalobcu: L. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. XXX, XXX XX T., U. republika, zastúpeného zástupcom: V4 Legal, s.r.o., so sídlom Tvrdeho 783/4, 010 01 Žilina, IČO: 36 858 820, za účasti ďalšieho účastníka konania: WERPAL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca, IČO: 47 237 236, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava 1, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Číslo: 24790-3/2019-BA zo dňa 25. marca 2019

rozhodol:

Rozhodnutie žalovaného Sociálnej poisťovne, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava 1 Číslo: 24790-3/2019-BA zo dňa 25. marca 2019 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca Číslo: 40285-1/2018-CA zo dňa 09. apríla 2018 **zrušuje a vracia v e c orgánu nižšieho stupňa na ďalšie konanie.**

Žalobcovi a ďalšiemu účastníkovi konania náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou zo dňa 03. júna 2019 domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného a v spojení s podaním zo dňa 07. júla 2020, ktorým uskutočnil zmenu dôvodov správnej žaloby, mal za to, že nielen rozhodnutie žalovaného, ale aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca, ako prvostupňového orgánu, sú rozhodnutiami vydanými bez právneho základu s poukazom na rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Vs/1/2018. Žalobca sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia tak žalovaného, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu v spojení s konaním, ktoré vydaniu týchto napadnutých rozhodnutí predchádzalo. Žalobca namietal nedostatočne zistený skutkový stav veci žalovaným, ktorý nezískal dostatočné podklady k tomu, aby mohol vysloviť záver, že žalobcovi za vymedzené časové obdobie nevznikla účasť na povinnom sociálnom poistení na území Slovenskej republiky. Žalobca poukázal na Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 zo dňa 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 988/2009 zo dňa 16. septembra 2009 (ďalej aj len ako „základné nariadenie“) v spojení s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania základného nariadenia (ďalej aj len ako „vykonávacie nariadenie“). Žalobca poukázal na článok 16 ods. 2, 3 vykonávacieho nariadenia. Podľa žalobcu Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca nemala oprávnenie vydať rozhodnutie, pretože v čase vydania rozhodnutia nedošlo k definitívnemu určeniu rozhodnej legislatívy vo vzťahu k žalobcovi v zmysle článku 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia.

2. Podľa žalobcu prvostupňový orgán vydal predčasne rozhodnutie o nevzniknutí povinného poistenia žalobcu bez ohľadu na definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy v oblasti sociálneho zabezpečenia v

zmysle článku 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia. Rozhodnutie žalovaného bolo vydané na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a v dôsledku toho je nezákonné. Žalovaný vo svojom rozhodnutí poukazuje na to, že poľská inštitúcia ZUS listom č. 992900/511/397/2015 z 13. februára 2018 potvrdila, že zamestnanec v období od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 podlieha v oblasti sociálneho zabezpečenia právnym predpisom Poľskej republiky. Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca vydala svoje rozhodnutie ešte pred definitívnym určením rozhodnej legislatívy vo vzťahu k žalobcovi v zmysle koordinačných nariadení, t. j. pred uplynutím dvojmesačnej hmotnoprávnej lehoty v súlade s článkom 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia. Podľa žalobcu v zmysle článku 16 ods. 2, 3 vykonávacieho nariadenia žalovaný nebol oprávnený vydať rozhodnutie o nevzniknutí povinného poistenia zamestnanca - žalobcu v zmysle ust. § 178 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Navyiac rozhodnutie žalovaného a prvostupňového orgánu obsahovo ani nezodpovedajú ust. § 209 ods. 1 druhá veta zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Výklad pojmu zanedbateľných činností je nezrozumiteľný a nepresný. Žalovaný svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Žalovaný sa nedostatočne vysporiadal so skutočnosťou, ktorú činnosť žalobcu (podnikateľská činnosť v Poľsku alebo výkon závislej práce na Slovensku) môže jednoznačne subsumovať pod pojem zanedbateľných činností a z akého dôvodu ju za zanedbateľnú považoval. V procesne vydaní rozhodnutia žalovaného došlo k nedostatočne zistenému skutkovému stavu veci, pretože žalovaný nezískal dostatočné podklady na to, aby mohol vysloviť záver, že žalobcovi za vymedzené časové obdobie nevznikla účasť na povinnom sociálnom poistení na území Slovenskej republiky. Rozhodnutie žalovaného je z právneho hľadiska nezákonné, lebo nerešpektuje právnu úpravu príslušných koordinačných nariadení Európskej únie v oblasti sociálneho zabezpečenia, a to najmä, nie však výlučne, článok 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia vo vzťahu k stanovenej dvojmesačnej hmotnoprávnej lehote, až uplynutím ktorej nastáva právny následok predvídaný citovaným ustanovením článku 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia a súčasne rozhodnutie žalovaného ani rozhodnutie prvostupňového orgánu nespĺňajú základné obsahové náležitosti v zmysle právnej úpravy ust. § 209 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Žalovaný sa nedostatočne vysporiadal so skutočnosťou, ktorú činnosť žalobcu možno jednoznačne subsumovať pod pojem zanedbateľných činností.

3. Žalobca podaním zo dňa 07. júla 2020 uskutočnil žiadosť o zmenu dôvodov správnej žaloby v zmysle ust. § 203 Správneho súdneho poriadku, a to s poukazom na rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1VS/1/2018. V zmysle tohto rozhodnutia, ak bolo vo vzťahu k fyzickej osobe súbežne vykonávajúcej zamestnaneckú a podnikateľskú činnosť na území Slovenskej republiky a Poľska určená v súlade s príslušnými koordinačnými nariadeniami Európskej únie v oblasti sociálneho zabezpečenia (základné a vykonávacie nariadenie) rozhodná legislatíva Poľskej republiky, nie je viac možné vo vzťahu k tejto osobe aplikovať legislatívu Slovenskej republiky, teda zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Ďalej Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že Sociálna poisťovňa preto nie je oprávnená vo vzťahu k týmto osobám, a to ani v prípadoch, kedy si tieto osoby podali prihlášku do slovenského systému sociálneho poistenia, rozhodovať o vzniku alebo zániku ich účasti v systéme sociálneho poistenia a povinnosťou Sociálnej poisťovne bude podanie - prihlášku, ktorým sa začalo konanie, zaslať poľskej inštitúcii. Žalobca uviedol, že pokiaľ by konajúci Krajský súd v Žiline v rámci svojej preskúmvacej činnosti dospel k právnomu názoru, že v predmetnej právnej veci došlo k definitívnemu určeniu rozhodnej legislatívy v oblasti sociálneho zabezpečenia podľa článku 13 ods. 3 vykonávacieho nariadenia medzi žalovaným a príslušnou poľskou Sociálnou poisťovňou, tak je potrebné žalobné body upraviť, ako i na ne nadväzujúci petit, pretože s ohľadom na prijaté zjednocujúce právne stanovisko uvedené v rozhodnutí Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa stali rozhodnutia žalovaného a prvostupňového orgánu bezpredmetné. Ak by ale správny súd mal za preukázané, že medzi žalovaným a príslušnou poľskou Sociálnou poisťovňou došlo vo vzťahu k žalobcovi postupom podľa článku 16 ods. 3

vykonávacieho nariadenia k definitívnemu určeniu rozhodnej poľskej legislatívy v oblasti sociálneho zabezpečenia za príslušné časové obdobie, malo by to podľa právneho názoru žalobcu v súlade s rozhodnutím Veľkého senátu za následok, že obe napadnuté rozhodnutia by boli považované za rozhodnutia správneho orgánu vydané bez právneho základu. V takomto prípade by Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca, konajúca ako prvostupňový správny orgán, bola povinná podanú prihlášku žalobcu do systému slovenského sociálneho poistenia zaslať príslušnej poľskej Sociálnej poisťovni a konanie na území Slovenskej republiky vo vzťahu k žalobcovi zastaviť.

4. K žalobe žalobcu zo dňa 03. júna 2019 sa vyjadril žalovaný. Poukázal na článok 16 ods. 1, 2, 3 vykonávacieho nariadenia. Podľa žalovaného zo samotného gramatického výkladu ustanovenia článku

16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia vyplýva, že predbežné určenie uplatniteľnej legislatívy sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov od oznámenia tohto určenia príslušným inštitúciám, a teda nie až po uplynutí dvoch mesiacov od predmetného oznámenia, ako to tvrdí žalobca. V tejto súvislosti bolo Sociálnej poisťovni, ústredie v súlade s článkom 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia zo strany poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ďalej len „ZUS“), Warszawa, doručené oznámenie č. 992900/511/397/2015, ktorým ZUS určila, že žaloba od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 podlieha právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Sociálna poisťovňa - žalovaný s poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc z prezumpcie správnosti šetrení, ako aj poskytnutých údajov zo strany ZUS, súhlasila s určením poľskej legislatívy. Z dôvodu, že Sociálna poisťovňa, ako inštitúcia dotknutého členského štátu, toto určenie nenamietala, stalo sa v súlade s článkom 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia v znení neskorších zmien a doplnkov definitívnym. Žalovaný zdôraznil, že tak jeho rozhodnutie ako aj rozhodnutie prvostupňové vychádza z jednoznačne preukázanej skutočnosti, že vo vzťahu k žalobcovi došlo zo strany ZUS, ako príslušnej inštitúcie, v zmysle článku 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia k individuálnemu určeniu poľskej uplatniteľnej legislatívy, ktoré sa v súlade s článkom 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia stalo definitívnym, pričom skutočnosti týkajúce sa priebehu tohto určenia bolo uvedené v napadnutom rozhodnutí. Žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžso/20/2015 zo dňa 27. apríla 2016, podľa ktorého ak žalovaný a príslušný orgán sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky v súlade s článkom 15 a 16 vykonávacieho nariadenia definitívne určili uplatniteľné právne predpisy, nie je kompetencia krajského súdu tento postup správnych orgánov preskúmať a vyhodnocovať. Takéto definitívne určenie uplatniteľných právnych predpisov je pre súd záväzná. Podľa žalovaného z koordinačných nariadení nevyplýva pre Sociálnu poisťovňu povinnosť pred prijatím definitívneho určenia uplatniteľnej legislatívy opätovne preskúmať a preverovať skutočnosti, ktoré boli podkladom pre ZUS na toto určenie. Žalovaný nemá právo neodôvodnene spochybňovať dokument, ktorým bola uplatniteľná legislatíva žalobcovi určená. Žalovaný poukázal na rozsudok Súdneho dvora z 13. júla 2017 vo veci C-89/16. Ako ZUS, tak aj Sociálna poisťovňa, ústredie - žalovaný postupovala správne, keď v prejednávanej príhode prijala určenie legislatívy Poľskej republiky u zamestnanca žalobcu z dôvodu, že zanedbateľné činnosti, a to činnosti vykonávané na území Slovenskej republiky, sa nebrali do úvahy. Žalovaný sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že by bolo neurčitým spôsobom pristupované k výkladu pojmu „zanedbateľné činnosti“.

5. K námietke žalobcu o nedostatku právomoci Sociálnej poisťovne na vydanie napadnutého rozhodnutia, žalovaný uviedol, že Sociálna poisťovňa v danom prípade nerozhodovala o určení legislatívy, ako to tvrdí žalobca, ale napadnutým rozhodnutím rozhodla o nevzniku sociálneho poistenia žalobcu. Zamestnávateľ žalobcu prihlásil žalobcu do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia Sociálnej poisťovne od 01. novembra 2014, pričom vyplynulo, že žalobca od 01. novembra 2014 podliehal právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky, preto Sociálna poisťovňa bola nútená odstrániť dôsledky nesprávnej registrácie žalobcu v registri poistencov. Nápravu nesprávnej registrácie bolo možné zo strany Sociálnej poisťovne vykonať len vydaním rozhodnutia o nevzniku sociálneho poistenia podľa slovenskej legislatívy, pretože na žalobcu sa v zmysle koordinačných nariadení vzťahuje uplatniteľná legislatíva Poľskej republiky. Napokon rozhodnutím Sociálna poisťovňa len deklaruje skutočnosť, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Jediným procesným postupom, ktorý mohol žalovaný zvoliť, bolo potvrdiť prvostupňové rozhodnutie. S postupom a rozhodnutím žalovaného, žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21Scud/14/2014 zo dňa 26. júla 2017, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžso/41/2015 zo dňa 22. augusta 2017. Rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové rozhodnutie je dostatočne zdôvodnené, vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu. Žalovaný ďalej poukázal na judikatúru krajských súdov v podobných veciach a navrhol žalobu zamietnuť.

6. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca v podaní zo dňa 24. augusta 2020. Podľa žalobcu v konaní o určení rozhodnej legislatívy v zmysle príslušných koordinačných nariadení v oblasti sociálneho zabezpečenia, je inštitúcia, ktorá rozhoduje o prijatí alebo odmietnutí určenia rozhodnej legislatívy, povinná vždy pred vydaním rozhodnutia v zmysle zásady úplného a presného zistenia skutočného stavu veci, o ktorom nie sú pochyby, si zaobstarat' všetky dôkazné podklady. Žalobca opätovne poukázal na rozhodnutie Veľkého senátu 1Vs/1/2018. Podľa žalobcu obidve napadnuté rozhodnutia sú vydané bez právneho základu, pretože konanie na území Slovenskej republiky vo vzťahu k žalobcovi sa malo

zastaviť, ak podľa článku 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia došlo k definitívnemu určeniu rozhodnej poľskej legislatívy v oblasti sociálneho zabezpečenia za príslušné časové obdobie u žalobcu.

7. K podaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 15. januára 2021. Zotrvál na svojich doterajších vyjadreniach a vo vzťahu k rozhodnutiu Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/1/2018 uviedol, že Sociálna poisťovňa nerozhodla o určení uplatniteľnej legislatívy, ale prvostupňovým rozhodnutím rozhodla o nevzniku sociálneho poistenia zamestnanca podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Pri určení uplatniteľnej legislatívy nie je rozhodujúci status osoby ako zamestnanca, resp. samostatne zárobkovo činné osoby, ale najmä reálny výkon činnosti. Formálne založenie pracovnoprávneho vzťahu, t. j. pracovnou zmluvou ešte nezakladá zamestnancovi automaticky právo na aplikáciu článku 13 ods. 3 základného nariadenia. Skutočnosť, že fyzická osoba má uzatvorenú pracovnú zmluvu ešte neznamená, že na území Slovenskej republiky činnosť zamestnanca aj reálne vykonáva. Sociálna poisťovňa, ktorá je príslušná inštitúcia na určenie uplatniteľnej legislatívy na území Slovenskej republiky, bola povinná rozhodujúce skutočnosti preskúmať. Z oznámenia ZUS vyplývalo, že žalobca ako zamestnanec podlieha od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Z dôvodu, že žalovaný ako Sociálna poisťovňa, inštitúcia dotknutého členského štátu toto určenie nenamietala, stalo sa v súlade s článkom 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia definitívnym. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžso/20/2015 zo dňa 27. apríla 2016 definitívne určenie uplatniteľných právnych predpisov je pre súd záväzný. Práve uvedené definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy príslušnou inštitúciou bolo hlavným podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia. Žalovaný - Sociálna poisťovňa v danom prípade nevyhodnocovala podmienky na určenie uplatniteľnej legislatívy, pretože na to v zmysle koordinačných nariadení nebola príslušná. Túto právomoc mala poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS, ktorá po vlastnej analýze zistených skutočností a zhromaždených dokladov určila zamestnancovi poľskú uplatniteľnú legislatívu.

8. Žalovaný ďalej v tomto vyjadrení (č. l. 100 - 102 spisu) poukázal aj na ust. § 226 ods. 1 písm. e) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Sociálna poisťovňa, ktorá vedie register poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia je povinná kontrolovať správnosť údajov v tomto registri. V prípade, že sú v registri poistencov uvedené nesprávne údaje, je Sociálna poisťovňa povinná urobiť také kroky, aby zosúladiła skutkový stav veci so stavom právnym. Napadnutým rozhodnutím žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálna poisťovňa len deklarovala skutočnosti, že zamestnancovi v období od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21Scud/14/2014 zo dňa 26. júla 2017, v zmysle ktorého pokiaľ žalovaný rozhodol meritórne a konštatoval spolu s prvostupňovým rozhodnutím, že žalobcovi od určitého dátumu sociálneho poistenie nevzniklo, tak tento výrok bol súladný s procesným postupom, ktorý žalovaný a prvostupňový orgán v súlade s platnou právnou úpravou mohol a bol povinný aplikovať. Ďalej podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžso/41/2015 zo dňa 22. augusta 2017 Sociálna poisťovňa je oprávnená rozhodovať o vzniku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti žalobcu ako zamestnanca, ktorý bol prostredníctvom príslušného formulára zaregistrovaný v registri poistencov, pričom najvyšší súd zároveň poukázal na ustanovenia zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, z ktorých táto právomoc žalovaného priamo vyplýva. Žalovaný dal do pozornosti to, že prihláška poistenca do systému slovenského sociálneho poistenia sa vypĺňa prostredníctvom elektronického formulára - Registračný list fyzickej osoby cez e-Služby Sociálnej poisťovne. Ide o formulár pre účely slovenského sociálneho poistenia, preto nie je jasné, akým spôsobom by s uvedeným, navyše elektronickým formulárom, mala naložiť poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS, naviac, ak poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS určila, že zamestnanec podlieha právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Žalovaný žiadal žalobu žalobcu zamietnuť.

9. K podanému vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca v podaní zo dňa 22. apríla 2021. Bol toho názoru, že v danej veci aplikácia vnútroštátnych noriem Slovenskej republiky, teda aj právnej úpravy zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z. z. bola vylúčená. Tento názor žalobcu vyplýva z právnej úpravy koordinačných nariadení Európskej únie pre oblasť sociálneho zabezpečenia. Súčasne tento výklad bol už predmetom niektorých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Opätovne žalobca upriamil pozornosť na rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/1/2018 zo dňa 04.12.2018. Pokiaľ Veľký senát dospel k záveru, že príписы ZUS z 10.10.2013 a

žalovanej z 10.12.2013 možno považovať za dohodu o určení poľského zákonodarstva pre žalobcu, tak senát 9S vyslovil názor, že v takomto prípade žalovaná nie je oprávnená rozhodovať o vzniku, či nevzniku povinného sociálneho poistenia žalobcu v Slovenskej republike. Ďalej z rozhodnutia Veľkého senátu vyplýva, že ak pre žalobcu bolo určené poľské zákonodarstvo, nie je možné použiť legislatívu iného členského štátu, teda ani legislatívu Slovenskej republiky, a teda ani zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a konečne ani jeho ust. § 172 ods. 5, § 184 ods. 8 a § 209 o nedávkovom konaní. Pokiaľ by bola určená poľská legislatíva a bolo vykonané a rozhodované o existencii povinného sociálneho poistenia podľa slovenskej legislatívy, tak došlo k opomenutiu prioritne vyriešiť otázku právomoci. Žalobca ďalej upriamil pozornosť na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.02.2019 sp. zn. 9Sžsk/22/2017. Podľa žalobcu žalovaný a ani prvostupňový orgán neboli oprávnení vydať svoje rozhodnutia. Postup žalovaného vo vzťahu k odstráneniu následkov registrácie žalobcu v systéme slovenského sociálneho poistenia po definitívnom určení rozhodnej poľskej legislatívy, nemal byť v žiadnom prípade vykonaný spôsobom vydania individuálneho správneho aktu vo vzťahu k žalobcovi. Podľa názoru žalobcu v konaní o určení rozhodnej legislatívy podľa príslušných koordinačných nariadení v oblasti sociálneho zabezpečenia je za skutkových okolností, aké nastali v prípade žalobcu, potrebné postupovať spôsobom, že prihláška žalobcu do systému slovenského sociálneho poistenia zostane preposlaná príslušnej poľskej poisťovni a konanie na území Slovenskej republiky vo vzťahu k žalobcovi zostane zastavené. Žalobca týmto termínom nemal na mysli faktické preposlanie elektronickej prihlášky do systému verejného sociálneho poistenia príslušnej poľskej Sociálnej poisťovni.

10. Postupom krajského súdu, a to podaním zo dňa 07.09.2021 (č. I. 149 spisu) bolo toto vyjadrenie žalobcu zo dňa 22. apríla 2021 zaslané už len na vedomie žalovanému.

11. Postupom krajského súdu, a to podaním zo dňa 16.08.2021 (č. I. 136 spisu) bol ďalší účastník konania, a to zamestnávateľ WERPAL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca oboznámený so zmenou žaloby žalobcu, rovnako ako žalovaný podaním zo dňa 16.08.2021 (č. I. 133 spisu) tak, že bola doručená zmena žaloby s možnosťou vyjadrenia sa k nej. Ďalší účastník konania WERPAL, s.r.o. túto možnosť vyjadrenia sa nevyužil. Žalovaný v podaní zo dňa 19. augusta 2021 (č. I. 141 - 143 spisu) k zmene dôvodov žaloby uviedol, že zotrváva na svojich doterajších tvrdeniach so zvýraznením, že Sociálna poisťovňa nerozhodla o určení uplatniteľnej legislatívy, ale prvostupňovým rozhodnutím rozhodla o nevzniku sociálneho poistenia zamestnanca podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy príslušnou inštitúciou, a to zo strany ZUS bolo hlavným podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia. Žalovaný - Sociálna poisťovňa v danom prípade nevyhodnocovala podmienky na určenie uplatniteľnej legislatívy, pretože na to v zmysle koordinačných nariadení nebola príslušná. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť aj v spojení so zmenenými dôvodmi žaloby.

12. K vyjadreniu žalovaného zo dňa 19. augusta 2021 sa vyjadril žalobca v podaní zo dňa 28.09.2021. V tomto vyjadrení poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.07.2020 sp. zn. 9Sžsk/96/2019, ako aj na rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca číslo: 13125-1/2021-CA zo dňa 17. augusta 2021, ktorým rozhodnutím bolo zastavené konanie vo veci nevzniku sociálneho poistenia.

13. Z pripojeného administratívneho spisu vyplynulo, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodnutím Číslo: 40285-1/2018-CA zo dňa 09. apríla 2018 rozhodla, že pani L. W., nar. XX.XX.XXXX, nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi WERPAL, s.r.o. od 01.11.2014 do 08.07.2015 podľa slovenskej legislatívy. V odôvodnení rozhodnutia Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca poukázala na Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 988/2009 zo dňa 16. septembra 2009 (ďalej len „základné nariadenie“) a vykonávacie Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009, ktorým sa vykonáva Nariadenie č. 883/2004. Ďalej Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca v odôvodnení poukázala na článok 11, článok 13 základného nariadenia a skonštatovala, že dňa 19.02.2018 bolo doručené oznámenie zo strany poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Departament Ubezpieczeń i Składek, Warszawa, z ktorého vyplýva, že pani L. W. od 01.11.2014 do 08.07.2015 podlieha právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Vzhľadom k tejto skutočnosti pani L. W. nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako

zamestnancovi WERPAL, s.r.o. od 01.11.2014 do 08.07.2015 podľa slovenskej legislatívy, a preto Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodla tak, ako uviedla vo výrokovej časti svojho rozhodnutia.

14. O odvolaní podanom žalobcom rozhodol žalovaný rozhodnutím Číslo: 24790-3/2019-BA zo dňa 25. marca 2019 tak, že odvolanie zamestnanca - žalobcu, ako aj odvolanie zamestnávateľa: WERPAL, s.r.o., podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca číslo: 40285-1/2018-CA zo dňa 09. apríla 2018, vo veci vzniku sociálneho poistenia zamestnanca zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný uviedol, že ako odvolací orgán preskúmal napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca a dospel k záveru, že je vecne správne a v súlade so zákonom. Zamestnávateľom bol WERPAL, s.r.o., ktorý zamestnávateľ prihlásil zamestnanca do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, vedeného Sociálnou poisťovňou, od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015. Zamestnancom bol žalobca. Žalovaný v odôvodnení rozhodnutia poukázal na rozhodné články tak základného, ako aj vykonávacieho nariadenia. Poľská inštitúcia ZUS listom č. 992900/511/397/2015 z 13. februára 2018 potvrdila, že zamestnanec v období od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 podlieha v oblasti sociálneho zabezpečenia poľskej legislatívy z dôvodu, že práca pre zamestnávateľa má, berúc do úvahy výšku príjmu, marginálny charakter. ZUS, ako príslušná inštitúcia štátu bydliska pani: L. W., v spolupráci so Sociálnou poisťovňou, rešpektujúc postupy určené v článku 16 vykonávacieho nariadenia v znení neskorších zmien a doplnkov, určila, že menovaná bude v období od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 podliehať právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Z koordinačných nariadení nevyplýva pre Sociálnu poisťovňu povinnosť pred prijatím definitívneho určenia uplatniteľnej legislatívy opätovne preskúmať a preverovať skutočnosti, ktoré boli podkladom pre ZUS na toto určenie. Registračný list fyzickej osoby - prihláška, ktorý má deklaratórne účinky, nemôže deklarovať vznik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti v rozpore s koordinačnými nariadeniami Európskej únie. Na základe skutočností, že zamestnancovi bola určená poľská uplatniteľná legislatíva, Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca dospela k záveru, že zamestnávateľ prihlásil od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 zamestnanca do systému slovenského sociálneho poistenia nesprávne. Z uvedeného dôvodu Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca vydala napadnuté rozhodnutie, ktorým deklarovala, že zamestnancovi zamestnávateľa povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 01. novembra 2014 podľa slovenskej legislatívy nevzniklo. Žalovaný poukázal na ust. § 209 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 310/2006 Z. z. s tým, že rozhodnutie má zákonom predpísané náležitosti, a to výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Výrok podľa žalovaného bol dostatočne určitý a presný, ako aj jeho odôvodnenie.

15. Krajský súd v Žiline, ako správny súd, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 107 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) za dodržania ust. § 137 ods. 4 SSP a po preskúmaní rozhodnutia žalovaného a prvostupňového rozhodnutia, ako aj postupu konania, ktoré rozhodnutiam predchádzalo, na základe podanej žaloby žalobcu v spojení so zmenou dôvodov správnej žaloby, žalobe vyhovel a rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie zrušil podľa ust. § 191 ods. 1 písm. b), c) SSP v spojení s ust. § 191 ods. 3 písm. a) SSP a podľa ust. § 191 ods. 4 SSP vrátil vec prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie.

16. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal vec bez nariadenia pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sa/15/2019-168 zo dňa 22.10.2021, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, podľa vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 02.11.2021 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom za rešpektovania ust. § 137 ods. 4 SSP.

17. Primárne krajský súd uvádza, že mal splnenie podmienky pre konanie a rozhodovanie, medzi ktoré patrí aj včasnosť podanej žaloby žalobcu. Z pripojeného administratívneho spisu vyplynulo, že rozhodnutie žalovaného bolo doručené podľa doručky žalobcovi dňa 04.04.2019. Podľa poučenia rozhodnutia žalovaného žalobu bolo možné podať na krajský súd v lehote dvoch mesiacov odo dňa doručenia. Žaloba žalobcu bola podľa č. I. 1 spisu odoslaná 03. júna 2019 e-mailom a doplnená v zmysle ust. § 56 ods. 2 SSP v elektronickej podobe autorizovanej podľa osobitného predpisu v lehote do 10 dní, v zmysle č. I. 26 spisu bola odoslaná 10.06.2019. Vzhľadom k uvedeným časovým údajom bola žaloba podaná v lehote dvoch mesiacov odo dňa doručenia rozhodnutia žalovaného.

18. Krajský súd v rámci svojho konania mal splnený aj okruh účastníkov konania. Z pripojeného administratívneho spisu vyplynulo, že účastníkmi administratívneho konania bol žalobca ako zamestnanec a súčasne aj zamestnávateľ WERPAL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca. Krajským súdom bolo zistené, že proti prvostupňovému rozhodnutiu podal odvolanie žalobca ako zamestnanec a obchodná spoločnosť WERPAL, s.r.o. ako zamestnávateľ.

19. Podľa ust. § 32 ods. 3 písm. a) SSP ďalšími účastníkmi konania sú tí, ktorí boli účastníkmi administratívneho konania.

20. Vzhľadom k zistenému, za aplikácie vyššie citovaného zákonného ustanovenia, v konaní o správnej žalobe žalobcu bol ďalším účastníkom konania zamestnávateľ WERPAL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca. Podľa postupu krajského súdu, a to podaním zo dňa 11.06.2019 (č. l. 29 spisu) tomuto ďalšiemu účastníkovi konania bola doručená žaloba spolu s prílohami s možnosťou vyjadrenia sa k nej ako aj poučenie pre ďalších účastníkov konania v zmysle č. l. 30 spisu. Z dôvodu, že žalobca podaním zo dňa 07. júla 2020 uskutočnil zmenu dôvodov správnej žaloby v zmysle ust. § 203 SSP, postupom krajského súdu aj táto zmena dôvodov žaloby, a to podaním zo dňa 16.08.2020 (na č. l. 136 spisu) bola zaslaná ďalšiemu účastníkovi konania - zamestnávateľovi WERPAL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca na vyjadrenie, ktorú možnosť tento ďalší účastník konania nevyužil. Zmena žaloby podaním krajského súdu zo dňa 16.08.2021 (č. l. 133 spisu) bola doručená aj žalovanému.

21. Krajský súd k podaniu žalobcu zo dňa 07. júla 2020 (č. l. 65 - 66 spisu), označeného ako Zmena dôvodov správnej žaloby v zmysle ust. § 203 SSP, po oboznámení sa s týmto podaním, uvádza, že základom argumentácie žalobcu bolo rozhodnutie prijaté Veľkým senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Vs/1/2018. Je zrejmé, že žaloba žalobcu je správnu žalobou v sociálnych veciach podľa ust. § 199 ods. 1 písm. a) SSP, pričom v zmysle ust. § 203 ods. 1, 2 SSP rozsah správnej žaloby fyzickej osoby a jej dôvody možno zmeniť alebo doplniť až do rozhodnutia správneho súdu. Pri správnej žalobe podanej fyzickou osobou nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi. Krajský súd preto posudzoval žalobu žalobcu zo dňa 03. júna 2019 v spojení s podaním zo dňa 07. júla 2020 označeným ako Podanie o zmene dôvodov správnej žaloby, ktorými podaniami sa namietalo nielen rozhodnutie žalovaného, ale aj prvostupňové rozhodnutie.

22. Podľa pripojeného administratívneho spisu nebolo sporné to, že žalobca bol zamestnancom spoločnosti WERPAL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca. Nebolo sporné ani to, že podľa registračného listu fyzickej osoby bol žalobca prihláškou prihlásený ako zamestnanec zamestnávateľa WERPAL, s.r.o. s vyznačeným dátumom vzniku poistenia od 01.11.2014. Nebolo sporné to, že žalobca ako uvedený zamestnanec je občanom Poľskej republiky s bydliskom v Poľskej republike. Z administratívneho spisu bolo krajským súdom ďalej zistené, že Sociálnej poisťovni, ústredie došlo dňa 19.02.2018 Oznámenie zo strany poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Departament Ubezpieczeń i Składek, Warszawa (ďalej „ZUS“) č. 992900/511/397/2015, z ktorého vyplynulo, že práca žalobcu na Slovensku vzhľadom na príjmy má príznaky práce, ktorá má marginálny charakter, a preto od 01.11.2014 do 08.07.2015 je príslušná poľská legislatíva. Podľa prvostupňového rozhodnutia Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca Číslo: 40285-1/2018-CA zo dňa 09. apríla 2018 rozhodla, že pani L. W., nar. XX.XX.XXXX, nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi WERPAL, s.r.o. od 01.11.2014 do 08.07.2015 podľa slovenskej legislatívy. Svoje rozhodnutie odôvodnila podľa Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 988/2009 zo dňa 16. septembra 2009 (ďalej aj len „základné nariadenie“) v spojení s vykonávacím Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009, ktorým sa vykonáva Nariadenie č. 883/2004. Konkrétne v prvostupňovom rozhodnutí je poukaz na článok 11 ods. 3, článok 13 ods. 1 základného nariadenia s tým, že ak Sociálnej poisťovni, ústredie Bratislava bolo dňa 19.02.2018 doručené oznámenie zo strany ZUS, podľa ktorého žalobca od 01.11.2014 do 08.07.2015 podlieha právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky, potom žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi WERPAL, s.r.o. od 01.11.2014 do 08.07.2015 podľa slovenskej legislatívy. Z tohto dôvodu rozhodol prvostupňový orgán o nevzniknutí povinného nemocenského

poistenia, povinného dôchodkového poistenia, povinného poistenia v nezamestnanosti žalobcovi ako zamestnancovi WERPAL, s.r.o. od 01.11.2014 do 08.07.2015 podľa slovenskej legislatívy.

23. Na základe odvolania žalobcu a zamestnávateľa rozhodol žalovaný, ktorý rozhodnutím Číslo: 24790-3/2019-BA zo dňa 25. marca 2019 zamietol tak odvolanie žalobcu, ako aj odvolanie zamestnávateľa WERPAL, s.r.o. a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca. Žalovaný v podstate odôvodnil svoje rozhodnutie poukazujúc na to, že poľská inštitúcia ZUS listom č. 992900/511/397/2015 zo dňa 13. februára 2018 potvrdila, že žalobca ako zamestnanec v období od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 podlieha v oblasti sociálneho zabezpečenia poľskej legislatívy z dôvodu, že práca pre zamestnávateľa má, berúc do úvahy výšku príjmu, marginálny charakter. Podľa žalovaného vzhľadom k tomu, že Sociálna poisťovňa, ako inštitúcia dotknutého členského štátu, toto určenie nenamietala, stalo sa v súlade s článkom 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia v znení neskorších zmien a doplnkov, definitívnym. Podľa žalovaného Registračný list fyzickej osoby - prihláška, ktorá má deklaratórne účinky, nemôže deklarovať vznik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti v rozpore s koordináčnymi nariadeniami Európskej únie. Z dôvodu, že zamestnancovi, a to žalobcovi bola určená poľská uplatniteľná legislatíva, prvostupňový orgán, a to Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca, dospela k správne záveru, že zamestnávateľ - WERPAL, s.r.o. nesprávne prihlásil od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 zamestnanca - žalobcu do systému slovenského sociálneho poistenia. Z tohto dôvodu preto Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca vydala napadnuté rozhodnutie, ktorým deklarovala, že zamestnancovi zamestnávateľa povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 01. novembra 2014 podľa slovenskej legislatívy nevzniklo. Žalovaný ďalej poukázal na to, že ZUS, ako príslušná inštitúcia štátu bydliska pani L. W. - žalobca, v spolupráci so Sociálnou poisťovňou, rešpektujúc postupy určené v článku 16 vykonávacieho nariadenia v znení neskorších zmien a doplnkov, určila, že menovaná bude v období od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 podliehať právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Žalovaný v odôvodnení ďalej poukázal na to, že vychádzal aj z právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadreného v rozsudku sp. zn. 10Sžso/20/2015 zo dňa 27. apríla 2016 s tým, že prvostupňové rozhodnutie má všetky zákonom vyžadované náležitosti, keď výrok je určitý, presný a podľa odôvodnenia je zjavné, na základe akých predpisov a zistení rozhodla Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca.

24. Krajský súd po oboznámení sa s rozhodnutím prvostupňového orgánu a žalovaného konštatuje, že základom ich rozhodnutí bolo potvrdenie ZUS ako poľskej inštitúcie, ktorá listom č. 992900/511/397/2015 zo dňa 13. februára 2018 oznámila, že žalobca ako zamestnanec v období od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 podlieha v oblasti sociálneho zabezpečenia poľskej legislatívy z dôvodu, že práca pre zamestnávateľa, a to WERPAL, s.r.o. má, berúc do úvahy výšku príjmu, marginálny charakter. Podľa záverov žalovaného a prvostupňového orgánu preto, ak poľská inštitúcia ZUS predmetným listom potvrdila, že zamestnanec - žalobca v období od 01. novembra 2014 do 08. júla 2015 podlieha v oblasti sociálneho zabezpečenia poľskej legislatívy z dôvodu, keď práca pre zamestnávateľa má marginálny charakter, tak nemohol byť žalobca povinne nemocensky poistený, povinne dôchodkovo poistený a povinne poistený v nezamestnanosti ako zamestnanec WERPAL, s.r.o. podľa slovenskej legislatívy v období od 01.11.2014 do 08.07.2015.

25. Podľa ust. § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

26. Podľa ust. § 199 ods. 3 SSP ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

27. Podľa názoru krajského súdu je, vzhľadom aj k princípu právnej istoty ako základného princípu právneho štátu, ktorým je aj Slovenská republika, potrebné to, aby sa pri rozhodovaní v obdobných (rovnakých) prípadoch dala na právne relevantnú otázku rovnaká odpoveď, ktorá v čase konania a rozhodovania súdu zodpovedá aktuálnej rozhodovacej činnosti. Podstatou žaloby žalobcu bolo to, aby na základe podanej správnej žaloby krajský súd vyhodnotil, či rozhodnutie žalovaného a prvostupňové rozhodnutie vychádzalo alebo nevychádzalo zo správneho právneho posúdenia veci.

28. Podľa Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 zo dňa 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj „základné nariadenie“ alebo „Nariadenie č.

883/2004“) z článku 2 ods. 1 vyplýva, že toto nariadenie sa vzťahuje na štátnych príslušníkov členského štátu, osoby bez štátnej príslušnosti a utečencov, ktorí majú bydlisko v členskom štáte a podliehajú alebo podliehali právnym predpisom jedného alebo viacerých členských štátov, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých.

29. Podľa článku 11 ods. 1, ods. 3 písm. a) Nariadenia č. 883/2004 osoby, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu. Tieto právne predpisy sa určia v súlade s touto hlavou. S výhradou článkov 12 až 16 osoba vykonávajúca činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte podlieha právnym predpisom tohto členského štátu.

30. Podľa článku 13 ods. 3 Nariadenia č. 883/2004 osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch, podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva činnosť ako zamestnanec, alebo ak vykonáva takúto činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, právnym predpisom určeným v súlade s odsekom 1.

31. Podľa článku 16 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania Nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj „vykonávacie nariadenie“ alebo „Nariadenie č. 987/2009“) osoba, ktorá vykonáva činnosť v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, informuje o tejto skutočnosti inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.

Určená inštitúcia členského štátu bydliska bezodkladne určí uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na dotknutú osobu uplatňujú, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Toto určenie sa považuje za predbežné. Inštitúcia informuje o predbežnom určení uplatniteľných právnych predpisov určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva.

Predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov, ako sa stanovuje v odseku 2, sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď boli inštitúcie určené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov o ňom informované v súlade s odsekom 2, ak už uplatniteľné právne predpisy neboli definitívne určené na základe odseku 4 alebo najmenej jedna dotknutá inštitúcia neinformovala inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska do konca tejto dvojmesačnej lehoty o tom, že nemôže prijať toto určenie alebo že zaujala k tejto veci odlišné stanovisko.

Ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady dvoch alebo viacerých členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určia sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia.

32. Podľa článku 16 ods. 5 Nariadenia č. 987/2009 príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne alebo definitívne určené za uplatniteľné, to bezodkladne oznámi dotknutej osobe.

33. Podľa článku 76 ods. 4 základného nariadenia inštitúcie a osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, majú povinnosť vzájomného informovania a spolupráce, aby sa zabezpečilo riadne vykonávanie tohto nariadenia. Inštitúcie v súlade s princípmi dobrej administratívy odpovedajú na všetky otázky v rámci primeranej doby a v tejto súvislosti poskytujú daným osobám všetky informácie potrebné na uplatňovanie práv, ktoré im udeľuje toto nariadenie. Dané osoby musia čo najskôr informovať inštitúcie príslušného členského štátu a členského štátu bydliska o všetkých zmenách v ich osobnej alebo rodinnej situácii, ktoré ovplyvňujú ich nárok na dávky podľa tohto nariadenia.

34. Podľa ust. § 120 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platnom a účinnom momentu právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) sociálne poistenie vykonáva Sociálna poisťovňa.

35. Podľa ust. § 120 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. Sociálna poisťovňa pri výkone sociálneho poistenia plní funkciu príslušnej inštitúcie, inštitúcie miesta bydliska, inštitúcie miesta pobytu, styčného orgánu a je kontaktná inštitúcia na komunikáciu medzi príslušnými inštitúciami a príjemcami dávok a medzi inštitúciami členských štátov Európskej únie, inštitúciami štátov, ktoré sú zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a inštitúciou Švajčiarskej konfederácie.

36. Podľa ust. § 178 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 461/2003 Z. z. do pôsobnosti pobočky patrí rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch.

37. Podľa ust. § 210 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. organizačné zložky Sociálnej poisťovne vydávajú rozhodnutie vo veciach uvedených v § 178 ods. 1 písm. a) a v § 179 ods. 1 písm. a) a b).

38. Krajský súd zvyrazňuje, že pri preskúvaní rozhodnutia žalovaného v spojení aj s prvostupňovým rozhodnutím posudzoval aj konanie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu tak žalovaného, ako aj prvostupňového orgánu. V danej veci preto krajský súd upriamuje pozornosť na pripojený administratívny spis, súčasťou ktorého bol len registračný list žalobcu ako fyzickej osoby, list ZUS, z ktorého vyplýva oznámenie o aplikovaní poľskej legislatívy na žalobcu pre obdobie od 01.11.2014 do 08.07.2015. Inými slovami vyjadrené, oznámením ZUS došlo k určaniu rozhodnej legislatívy vo vzťahu k žalobcovi, a to poľskej legislatívy na obdobie od 01.11.2014 do 08.07.2015. Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie, pokiaľ prvostupňový orgán, a to Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca v čase svojho rozhodnutia nemala ešte definitívne určenie rozhodnej legislatívy vo vzťahu k žalobcovi podľa článku 16 ods. 3 Nariadenia č. 987/2009. Krajský súd k tejto námietke žalobcu uvádza, že poľská inštitúcia ZUS oznámila žalovanému listom č. 992900/511/397/2015 zo dňa 13. februára 2018 vo vzťahu k žalobcovi to, že sa na neho vzťahuje príslušná poľská legislatíva od 01.11.2014 do 08.07.2015, pretože práca pani L. W. - žalobca na Slovensku vzhľadom na príjmy, má príznaky práce, ktorá má marginálny charakter. Toto oznámenie bolo doručené žalovanému dňa 19.02.2018, pričom k prvostupňovému rozhodnutiu došlo dňa 09. apríla 2018. V pomeroch danej veci bolo zrejmé, že poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia - ZUS určila žalobcovi ako uplatniteľnú legislatívu poľskú legislatívu. V prejednávanej veci nebolo sporné, tak v konaní pred žalovaným, ako aj prvostupňovým orgánom a rovnako ani v konaní pred súdom, že na žalobcu, ktorý je občanom Poľskej republiky, v tejto krajine má bydlisko a vystupoval ako zamestnanec WERPAL, s.r.o., sa vzťahujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, a to vyššie uvedené základné, ako aj vykonávacie nariadenie.

39. Krajský súd poukazuje na článok 16 ods. 2 Nariadenia č. 987/2009 v spojení s oznámením ZUS, ako príslušnej poľskej inštitúcie, ktorá žalovanému oznámila, že na žalobcu sa uplatňuje poľská legislatíva. Podľa článku 16 ods. 3 Nariadenia č. 987/2009 sa predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď bola príslušná inštitúcia o ňom informovaná. Oznámenie ZUS o uplatnení poľskej legislatívy na žalobcu bolo žalovanému doručené dňa 19.02.2018 (poznámka krajského súdu: súčasťou administratívneho spisu je aj preklad do slovenského jazyka), z ktorého dátumu doručenia vyplýva, že v čase rozhodnutia prvostupňového orgánu dňa 09. apríla 2018 podľa výkladu žalobcu neuplynula lehota dvoch mesiacov, aby sa toto predbežné určenie uplatniteľnej poľskej legislatívy stalo v čase už rozhodovania prvostupňovým orgánom definitívnym. Krajský súd vo vzťahu k tomuto dôvodu žaloby má za to, že určujúcim na posúdenie žaloby, ako aj zmenenej žaloby bola s ohľadom k princípu právnej istoty aktuálna rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR vo väzbe na konkrétnosti danej veci, ktoré krajskému súdu vyplynuli z pripojeného administratívneho spisu.

40. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Vs/1/2018 zo dňa 04.12.2018 boli Veľkým senátom správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na otázky nastolené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžsk/22/2017 zo dňa 16. mája 2018 prijaté odpovede, pričom krajský súd cituje odpoveď na druhú otázku: „Definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy iného členského štátu Európskej únie od určitého dátumu podľa článku 16 ods. 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“), ktorým sa vykonáva Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie“) alebo vzájomnou dohodou podľa článku 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia vylučuje právomoc Sociálnej poisťovne ako inštitúcie podľa článku 1 písm. p) základného nariadenia na rozhodovanie o uplatniteľnej legislatíve.“

41. Z pripojeného administratívneho spisu správny súd konštatuje, že zo strany žalobcu ani ďalšieho účastníka konania nebol preukázaný opak, resp. predložené konkrétne dôkazy, ktorými by došlo k namietaniu záverov ZUS. Ďalej bolo zistené, že žalovaný oznámenie ZUS nenamietal. V administratívnom konaní, ani v konaní pred súdom nebolo preukázané, že by došlo k vyvráteniu oznámenia ZUS o určení uplatniteľnej poľskej legislatívy. Za tohto skutkového a právneho stavu, ktorý bol zistený správnym súdom z obsahu pripojeného administratívneho spisu, bol potrebné vychádzať z oznámenia ZUS, keď voči žalobcovi bola uplatniteľná poľská legislatíva.

42. Krajský súd s prihliadnutím aj k rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžsk/17/2020 zo dňa 02. júla 2021 v spojení s rozhodnutím Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/1/2018 zo dňa 04.12.2018 dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná, a preto rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil orgánu nižšieho stupňa na ďalšie konanie. V novom konaní sa bude prihliadať na článok 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, z ktorého vyplýva, že uplatniteľné právne predpisy určí inštitúcia členského štátu bydliska osoby, ktorá má podliehať článku 13 základného nariadenia. V danej veci žalobca má bydlisko v Poľskej republike, a teda na určenie uplatniteľnej legislatívy pre žalobcu bola príslušná poľská inštitúcia ZUS. Ako bolo vyjadrené krajským súdom, na žalobcu ako fyzickú osobu s bydliskom v Poľskej republike, ktorá mala mať pracovnú zmluvu so zamestnávateľom v Slovenskej republike, sa priamo vzťahuje základné ako aj vykonávacie nariadenie, ktoré v zmysle článku 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sú záväzné a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. V novom konaní prvostupňový orgán pre svoj ďalší postup musí mať existenciu definitívneho určenia príslušnej legislatívy podľa článku 16 ods. 2 a 3 vykonávacieho nariadenia, t. j. keď oznámenie ZUS o uplatniteľnej poľskej legislatívy na žalobcu sa stáva definitívnym určením. V následnom štádiu po skonštatovaní definitívneho určenia uplatniteľnej poľskej legislatívy na žalobcu sa zhodnotí právomoc orgánu prvého stupňa ako aj žalovaného za viazanosti a rešpektovania aj ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, z ktorej vyplýva, že definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy iného členského štátu Európskej únie vylučuje právomoc Sociálnej poisťovne a tým aj nemožnosť vydávania rozhodnutia o nevzniknutí povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti žalobcovi ako zamestnancovi WERPAL, s.r.o. od 01.11.2014 do 08.07.2015 podľa slovenskej legislatívy. Tak prvostupňový orgán, ako aj žalovaný sa nedostatočne zaoberali svojou právomocou, definitívnym určením uplatniteľnej legislatívy iného členského štátu, a to uplatniteľnej poľskej legislatívy na žalobcu, preto došlo k zrušeniu rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia prvostupňového orgánu. V novom konaní primárne sa prvostupňový orgán vysporiada s otázkou svojej právomoci, ktorá bude vyhodnotená na zistený skutkový stav. Po zistení nedostatku právomoci na konanie žalovaného, prvostupňového orgánu, v spojení so závermi rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžsk/17/2020 zo dňa 02. júla 2021, práve pre takýto nedostatok podmienky konania dôjde k zastaveniu konania podľa § 30 ods. 1 písm. e) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), ak sa zistí, že nie je správnym orgánom príslušným na konanie a vec nemožno postúpiť príslušnému orgánu. Pokiaľ z titulu definitívneho určenia uplatniteľnej poľskej legislatívy nebude možné použiť zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, tak potom v novom konaní, žalovaného, prvostupňový orgán neobmedzuje ani ust. § 172 ods. 1.

43. Podľa ust. § 167 ods. 3 písm. a) SSP správny súd môže tiež rozhodnúť, že náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

44. Podľa ust. § 169 SSP ďalší účastník, osoba zúčastnená na konaní a zainteresovaná verejnosť pri zúčastnení sa na konaní podľa § 42 ods. 1 písm. d) majú voči účastníkovi konania, ktorý nebol v konaní úspešný, právo na náhradu iba tých trov, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú im správny súd uložil. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa im môže správny súd na návrh priznať právo na náhradu ďalších trov konania.

45. Žalobe žalobcu bolo vyhovené v celom rozsahu, a preto žalobca je úspešným účastníkom konania. Žalobca z titulu úspechu má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov súdneho konania. Správny súd však žalobcovi náhradu trov konania nepriznal na základe aplikácie ust. § 167 ods. 3 písm. a) SSP. Za dôvod hodný osobitného zreteľa, na základe ktorého nebola žalobcovi náhrada trov konania priznaná, považuje správny súd skutočnosť, že postavenie žalobcu v administratívnom konaní sa po naplnení postupu správnych orgánov, podľa vyjadreného názoru správneho súdu v zmysle odôvodnenia tohto rozsudku nezmení a bude rovnaké ako v čase, keď bolo vydané preskúmané rozhodnutie orgánu

prvého stupňa, žalovaného, teda jedná sa o situáciu, kedy nie je možné konštatovať skutočný reálny dopad rozhodnutí správnych orgánov na právne postavenie žalobcu.

46. Ďalšiemu účastníkovi konania náhrada trov konania nebolo priznaná s poukazom na ust. § 169 SSP pri zohľadnení skutočnosti nezistenia vzniku trov konania na strane ďalšieho účastníka, pokiaľ sa nevyjadroval k podaniam doručeným krajským súdom a súčasne absentoval aj návrh na priznanie náhrady trov konania ďalšiemu účastníkovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia. Kasačná sťažnosť sa podáva Krajskému sudu v Žiline. O kasačnej sťažnosti rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konanie o správnej žalobe v sociálnych veciach alebo konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Kasačnú sťažnosť možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V kasačnej sťažnosti sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis), uvedie označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa ust. § 440 ods. 1 SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Podľa ust. § 440 ods. 2 SSP dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.